

CERTIFICATIESCHEMA BAROMETER DUURZAAM TERREINBEHEER

Criteria Goud

Datum van ingang:	1 maart 2013
Herziening per:	1 april 2013
Vastgesteld door:	SMK
Code:	BDT.12
Volgnummer:	BDT.1

Publicatie van dit schema onder voorbehoud van tussentijdse wijzigingen. Het meest recente certificatieschema en eventuele 'aanvullende besluiten' staan gepubliceerd op www.smk.nl. Het woordmerk en het beeldmerk (logo) Barometer Duurzaam Terreinbeheer zijn wettelijk beschermd en gedeponeerd bij het Benelux Merkenbureau onder nummer 0807024. Bij onterecht gebruik van het woordmerk of het beeldmerk worden sancties opgelegd.

Inhoudsopgave certificatieschema Barometer Duurzaam Terreinbeheer

Pagina

Hoofdstuk 1: Algemene eisen	1
Hoofdstuk 2: Aanvullende basiseisen voor de Barometer Duurzaam Terreinbeheer	3
Hoofdstuk 3: Toepassing glyfosaat op verhardingen	7
Hoofdstuk 4: Brons.	19
Hoofdstuk 5: Zilver.	25
Hoofdstuk 6: Goud	31
Bijlagen	
I. Definities en toelichtingen	
II. Voorbeelden gewasbeschermingsplannen	
III. Bewonersenquête zwerfafval en hondenpoep	
IV. Milieubeleidsverklaring	
V. Gladheidsbestrijding	
- voorbeeld van een onderhoudsplan	
- samenstellingseisen dooimiddelen	
VI. Checklist natuurplan	

6. Goud

Toelichting

De criteria voor niveau Goud zijn bedoeld voor terreineigenaren.

Criteria

Indien een bedrijf/organisatie het Barometer Duurzaam Terreinbeheer certificaat op het niveau Goud wil behalen moet worden voldaan aan de volgende criteria:

6.1 Algemene eisen hoofdstuk 1 en 2

De criteria zoals beschreven in hoofdstuk 1 'Algemene eisen' en hoofdstuk 2 'Aanvullende basiseisen voor de Barometer Duurzaam Terreinbeheer'.

6.1 Toepassing glyfosaat

Voor zover van toepassing voldoen aan de criteria voor Toepassing glyfosaat. Zie hiervoor Toepassing glyfosaat op verhardingen van de Barometer Duurzaam Terreinbeheer.

6.2 Brons

Voor zover van toepassing voldoen aan de criteria voor Brons. Zie hiervoor niveau Brons van de Barometer Duurzaam Terreinbeheer.

6.3 Zilver

Voor zover van toepassing voldoen aan de criteria voor Zilver. Zie hiervoor niveau Zilver van de Barometer Duurzaam Terreinbeheer.

6.4 Aanvullende criteria voor Goud

6.5.1 Gewasbeschermingsmiddelen

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6.5.1.1	Groen Voor groen geldt een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden bij onkruid-, plaag- en ziektebestrijding, behoudens de in Zilver genoemde uitzonderingen (zie paragraaf 5.4.1.2 Groen in Zilver). De in Zilver genoemde uitzondering met betrekking tot de toepassing van	Zie paragraaf 5.4.1.2	Critical Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	gewasbeschermingsmiddelen bij het beheer van sportvelden (5.4.1.2 punt h) is niet van toepassing voor Goud.		
6.5.1.2	Registraties Zie paragraaf registraties in Zilver. Uit de registraties moet blijken dat ook aan criterium 6.5.1.1 is voldaan.	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

6.4.2 Bemesting

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	Het gebruik van meststoffen in groen is niet toegestaan. Er zijn twee uitzonderingen, te weten bij de aanleg en herbepplanting van groen en bij het beheer van sportvelden. Voor deze uitzonderingen gelden de volgende criteria:		Major
6.5.2.1	Bemesting bij aanleg en herbepplanting van groen en bij beheer van sportvelden Het is verplicht de bemesting te baseren op een door een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium uitgevoerd bodemonderzoek en opgesteld bemestingsadvies. De toegepaste hoeveelheid meststoffen (stikstof en fosfaat) mag het bemestingsadvies niet overschrijden. Het advies mag maximaal 3 jaar oud zijn.	Administratieve audit op het uitgevoerd hebben van een bodemonderzoek door een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium en het hebben nagevolgd van de adviezen. Beoordelen of het bemestingsadvies maximaal drie jaar oud is.	Major
6.5.2.2	Bemestingsvrije zone Binnen een afstand van 1 meter vanaf oppervlaktewater mag geen bemesting plaatsvinden.	Fysieke audit op steekproef locatie van de plantengroei binnen een afstand van 1 meter van oppervlaktewater ten opzichte van de plantengroei in gebieden waar bemesting wel is toegestaan.	Major
6.5.2.3	Bodemverbeteraars Bodemverbeteraars (compost of overige organische materialen) met meer dan 10% organische stof die voldoen aan de eisen van het huidige Besluit Gebruik Meststoffen mogen worden gebruikt op de volgende terreinen:	Administratieve audit op de toegepaste bodemverbeteraars. In Nederland moeten bodemverbeteraars volgens de wet worden	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>terreinen met laanbomen, bosplantsoen, hagen en heesters, perken, gazons, sport- en speel(gras)velden. Hierbij dient aantoonbaar te worden gemaakt dat wordt voldaan aan de hieronder genoemde wettelijke eisen (opgenomen in de Meststoffenwet) met betrekking tot de gehalten aan zware metalen.</p> <p>Cadmium: < 1 mg/kg Chroom: < 50 mg/kg Koper: < 90 mg/kg Kwik: < 0,3 mg/kg Nikkel: < 20 mg/kg Lood: < 100 mg/kg Zink: < 290 mg/kg Arseen: < 15 mg/kg</p> <p>Inzet van bodemverbetersaars met meer dan 10% organische stof is alleen zonder bemestingsadvies toegestaan bij de aanplant van bomen en struiken tot uiterlijk 3 jaar na aanplant.</p> <p>Let op: Bodemverbetersaars (compost of overige organische materialen) met minder dan 10% organische stof vallen wettelijk gezien niet onder de meststoffen en mogen onbeperkt worden toegepast</p>	<p>geanalyseerd door een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium. Bij het leveren van bodemverbetersaars in Nederland hoort een vervoersbewijs. Dit bewijs is gebaseerd op het analyserapport en wordt ondertekend door de producent en de leverancier. Bij ontvangst van het product wordt dit ook ondertekend door de ontvanger, die daarvan ook een kopie krijgt. Dit geldt als bewijs dat de bodemverbetersaars aan deze eis voldoen. Alle kopieën van ontvangen bewijzen moeten bij audit aanwezig zijn.</p>	
<p>6.5. 2.4</p>	<p>Registraties</p> <p>a. Inkoop, voorraad van stikstof- en fosfaatmeststoffen dient per locatie maandelijks geregistreerd en geactualiseerd te worden. Het gebruik (volledige naam meststof, datum toepassing, meststofgehalte met daaruit volgend de hoeveelheid stikstof in kg N per ha en fosfaat in kg P2O5 per ha) moet per bemest oppervlakte worden geregistreerd. Registratie van de naam van de toepasser is verplicht.</p> <p>b. Een kopie van een door een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium afgegeven bemestingsadvies.</p> <p>c. Registratie van de inkoop van bodemverbetersaars, het organische stofgehalte en de bijbehorende analyse rapporten.</p>	<p>Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.</p>	<p>Major</p>

6.5.3 Zwerfafval

Voor groen en verhardingen geldt dat de certificaathouder met terreinen die opengesteld zijn voor publiek per terrein moet voldoen aan de volgende criteria met betrekking tot de bestrijding van zwerfafval:

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6.5.3.1	<p>Vervuilinggraad</p> <p>De vervuilinggraad mag de RAW-kwalificatie "A-B" (schoon), niet overschrijden, of door College van Deskundigen als gelijkwaardig beoordeelde systematiek. De vervuilinggraad "A-B" volgens de RAW-kwalificatie betekent:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per 100 m² maximaal 7 stuks grof zwerfafval¹ • en per m² maximaal 7 stuks fijn zwerfafval² <p>Deze norm moet worden gehaald op alle momenten tussen 7.00 uur en 22.00 uur, ook als er speciale evenementen plaatsvinden waar snel zwerfafval ontstaat. Wanneer het bij een evenement niet mogelijk is om hieraan te voldoen, moeten de reden(en) hiervoor expliciet beschreven zijn. Daarnaast moeten de oplossingen en alternatieve activiteiten om de hoeveelheid zwerfafval zo laag mogelijk te houden en/of na afloop op te ruimen worden aangegeven met de reden waarom zij gekozen zijn.</p>	<p>Administratieve audit op registraties; fysieke audit op steekproeflocatie. De certificaathouder dient zelf het zwerfafval te monitoren op basis van de CROW methodiek. Daarvoor moet hij monitoring-formulieren invullen, die vervolgens de basis zijn voor de audit. De certificaathouder kan de vorm van deze formulieren zelf bepalen. Fysieke audit op twee locaties.</p>	Minor
6.5.3.2	<p>Bewonersenquête</p> <p>Indien het te beheren terrein een woongebied betreft, is de certificaathouder verplicht om via een bewonersenquête de mening van de bewoners t.a.v. zwerfafval te meten via een nulmeting.</p> <p>Bij een gemiddelde onvoldoende (gemiddelde van de respondenten) dient de certificaathouder actie te ondernemen en vervolgens na een jaar de enquête te herhalen. Bij een gemiddelde voldoende is pas na twee jaar opnieuw een enquête verplicht. De systematiek en te ondernemen acties zijn verder beschreven in Bijlage III.</p> <p>Het staat certificaathouders vrij om de mening van bewoners te meten met een methode die gelijkwaardig is aan een in Bijlage III genoemde bewonersenquête. De concrete manier waarop dit gebeurt, moet ter</p>	<p>Administratieve audit of de bewonersenquête volgens de aangegeven frequentie wordt gehouden of is ingepland.</p> <p>Administratieve audit van de inhoud van de bewonersenquête en van de acties naar aanleiding van de bewonersenquête criteria b</p>	Minor

¹ Grof zwerfafval is afval met een hoogte, breedte, lengte en/of diameter groter dan of gelijk aan 10 cm, niet zijnde grofvuil.

² Fijn zwerfafval is afval met een hoogte, breedte, lengte en/of diameter kleiner dan 10 cm en groter of gelijk aan 1 cm, met uitzondering van kauwgomresten.

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	goedkeuring worden voorgelegd aan het College van Deskundigen.		
6.5.3.3	Veegafval Het is niet toegestaan het veegafval te gebruiken of aan te leveren voor compostering. De bestemming van het veegafval moet worden aangetoond met contracten.	Administratieve audit van contracten voor de afvoer van het veegafval.	Major
6.5.3.4	Registraties a. Monitoring van de vervuilingsgraad volgens de CROW methodiek. b. Registratie van de resultaten van de bewonersenquête en (indien vereist) ondernomen acties op basis van de bewonersenquêtes voor zwerfafval.	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

6.5.4 Verwijderen van graffiti

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6.5.4.1	Hogedrukwaterreiniger Graffitiverwijdering van andere objecten dan gevels moet gebeuren met een hogedrukwaterreiniger voorzien van een scheidingssysteem waardoor het vuile water wordt opgevangen en daarna kan worden verwerkt.	Administratieve audit van de productspecificatie van de te gebruiken hogedrukreiniger, waaruit blijkt dat een scheidingssysteem onderdeel uitmaakt van de reiniger.	Major
6.5.4.2	Registraties Productspecificaties.	Administratieve audit van de productspecificatie van de te gebruiken hogedrukreiniger	Major

6.5.5 Gladheidsbestrijding

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6.5.5.1	Onderhoudsplan strooimaterieel De certificaathouder werkt volgens een onderhoudsplan van het in te zetten strooimaterieel, dat is opgesteld volgens het format dat is opgesteld op basis van CROW 270, en is bij dit schema bijgevoegd als	Administratieve audit van een onderhoudsplan van in te zetten strooimaterieel. Hierbij wordt ook een rapport overlegd van de B-beurt (winteronderhoud)	Minor

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	Bijlage V. Deze eis geldt zowel voor het uitvoeren van de gladheidsbestrijding in eigen beheer als voor de inkoop van de gladheidsbestrijding.	volgens CROW 270 Bijlage III.	
6.5.5.2	Dooimiddelen De gebruikte dooimiddelen voldoen minimaal aan de samenstellingseisen zoals genoemd in De Standaard RAW Bepalingen, aanvulling 2008. Deze eisen zijn bij dit schema bijgevoegd als Bijlage V.	Administratieve audit van productspecificatie (bijv. etiketten op verpakking) van de ingekochte dooimiddelen waaruit blijkt dat aan deze minimumeis wordt voldaan.	Major
6.5.5.3	Registraties De inkoop van dooimiddelen moet maandelijks per locatie worden geregistreerd en geactualiseerd met minimaal datum, hoeveelheid, volledige naam dooimiddel, en samenstelling.	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

6.5.6 Groenrestproducten

Voor de afvoer en verwerking van groenrestproducten geldt:

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6.5.6.1	Wet- en regelgeving De afvoer, toepassing of verwerking van groenrestproducten moet plaatsvinden volgens de geldende wet- en regelgeving. Hiermee moet ten minste aan de minimumstandaarden van het Landelijk afvalbeheer plan (LAP ³) worden voldaan. Onder sectorplan 8 (Gescheiden ingezameld groenafval) zijn de minimumstandaarden: <ul style="list-style-type: none"> • Composteren met het oog op materiaalhergebruik • Vergisting met gebruik van het gevormde biogas als brandstof gevolgd door composteren met het oog op materiaalhergebruik van het digestaat • Verbranden als hoofdgebruik brandstof en externe levering van 	Administratieve en fysieke audit op steekproeflocatie van de criteria. Beoordelen of de certificaathouder een milieuvergunning heeft van de provincie om de in de LAP opgenomen minimumstandaarden uit te voeren.	Major

³ In het LAP heeft het Ministerie van VROM de Wet Milieubeheer geoperationaliseerd in concrete maatregelen.
http://www.senternovem.nl/uitvoeringafvalbeheer/Beleid/Nationaalbeleid/LAP_Status_en_reikwijdte/index.asp

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>elektriciteit en/of warmte.</p> <p>Certificaathouder beschikt over de noodzakelijke vergunningen en mag geen aanschrijvingen hebben ontvangen met betrekking tot het niet navolgen van de wet.</p>	<p>Administratieve audit of de certificaathouder geen aanschrijvingen heeft ontvangen met betrekking tot niet navolgen van de wet.</p>	
<p>6.5. 6.2</p>	<p>Vrijstellingen</p> <p>Daarnaast zijn de vrijstellingen voor afvoer en verwerking van plantenresten en tarragrond (geldt voor bermmaaisel, heideplagsel, natuurmaaisel en maaisel van oevers en waterlopen) en het landelijk beleid t.a.v. groenrestproducten als het huidige Besluit Gebruik Meststoffen voor compost van toepassing. Deze vrijstelling geldt ook voor gras dat wordt verwerkt tot veevoer (hooi, vers gras, kuilgras) en daadwerkelijk als zodanig wordt ingezet.</p>		<p>Major</p>
<p>6.5. 6.3</p>	<p>Houtachtig afval</p> <p>Houtachtig afval (takhout in de vorm van houtrillen en houtsnippers als bodemafdekking) afkomstig uit de bossen moet in het terrein achterblijven en bosplantsoen moet in het terrein achterblijven of mag in een biomassacentrale worden verwerkt indien deze centrale zich binnen een afstand van 100 km van de groep locatie bevindt. In bosplantsoen geldt bovendien de voorwaarde dat dit achtergelaten houtachtig afval buiten het zicht moet blijven van openbaar toegankelijke wegen en paden (ter voorkoming van vandalisme en brandstichting).</p>	<p>Fysieke audit van de criteria op steekproeflocatie.</p>	<p>Major</p>
<p>6.5. 6.4</p>	<p>Registraties</p> <p>Registratie van de afvoer en verwerking van groenrestproducten, met datum en product hoeveelheden en bestemming. De afvoer en verwerking moeten worden aangetoond met bonnen.</p>	<p>Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.</p>	<p>Major</p>

6.5.7 Hondenpoep

Voor groen en verhardingen geldt dat gemeenten met ruimten die opengesteld zijn voor publiek, moeten voldoen aan de volgende criteria met betrekking tot de bestrijding van hondenpoep:

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6.5.7.1	<p>Hondenbeleid</p> <p>Gemeenten hebben een hondenbeleid opgesteld. Uitgangspunt van dit hondenbeleid is dat alle belangengroepen (als hondenbezitters, niet hondenbezitters, gezinnen met kinderen) gebruik kunnen maken van de openbare ruimte. In het hondenbeleid wordt tevens ingegaan op handhaving.</p>	Administratieve audit of een op schrift gesteld hondenbeleid aanwezig is en of aantoonbaar rekening is gehouden met de gebruikers (bijvoorbeeld via een specifieke paragraaf gericht op de verschillende gebruikers). Beoordelen of gemeenten in het hondenbeleid aandacht hebben besteed aan de handhaving.	Minor
6.5.7.2	<p>Voorzieningen</p> <p>De gemeente treft voorzieningen voor hondenbezitters om honden uit te kunnen laten. Er dient in het gedeelte van de bebouwde kom met de bestemming "wonen" binnen een straal van 500 meter van iedere voordeur een plaats te zijn voor honden om ontlasting te doen (bijvoorbeeld een hondenuitlaatplaats) of een afvalbak waarin de hondenpoep kan worden gedeponeerd. De gemeente wijst bovendien binnen 1500 m vanaf iedere voordeur een gebied aan waar honden los mogen lopen (hondenlosloopgebieden).</p>	Administratieve audit aan de hand van het bestemmingsplan welke gebieden een bestemming "wonen" hebben en fysiek ter plekke beoordelen of de vereiste voorzieningen aanwezig zijn (op steekproeflocatie).	Minor
6.5.7.3	<p>Communicatie</p> <p>Op een kaart is aangegeven waar hondenuitlaatroutes zijn, op welke plaatsen honden aangelijnd moeten zijn en waar ze mogen loslopen, waar wel en geen opruimplicht geldt voor hondenbezitters voor het opruimen van hondenpoep.</p> <p>De gemeente maakt via voorlichting (bijvoorbeeld via brochures of website en via herkenningborden) dit gebruik van de openbare ruimte duidelijk aan alle gebruikers.</p>	Administratieve audit van de aanwezigheid van een kaart en de communicatie naar de gebruikers van de openbare ruimte.	Minor
6.5.7.4	<p>Onderhoudsplan</p> <p>De gemeente heeft een onderhoudsplan voor het legen van de afvalbakken en het schoonhouden van de terreinen. Dit onderhoudsplan bevat de frequentie van het leegmaken van de afvalbakken en het opruimen van terreinen, rekening houdend met de aard en intensiteit van het gebruik van het terrein.</p> <p>De gemeente maakt aantoonbaar via dit plan te werken.</p>	Administratieve audit of het onderhoudsplan aanwezig is en conform de eisen is opgesteld. Fysieke audit op steekproef locatie of het plan wordt nageleefd.	Minor

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6.5. 7.5	<p>Bewonersenquête of persoonlijk bewonersoverleg</p> <p>Voor gemeenten is het verplicht via een bewonersenquête of persoonlijk bewonersoverleg de mening van de bewoners te meten t.a.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • overlast door hondenpoep • mogelijkheden om een hond uit te kunnen laten. <p>Bij een gemiddeld onvoldoende dient de gemeente actie te ondernemen en vervolgens na een jaar de enquête te herhalen. Bij een gemiddeld voldoende is pas na twee jaar opnieuw een enquête verplicht. De systematiek, de minimale inhoud en te ondernemen acties zijn verder beschreven in Bijlage III. Het staat certificaathouders vrij om de mening van bewoners te meten met een methode die gelijkwaardig is aan een bewonersenquête. De concrete manier waarop dit gebeurt moet ter goedkeuring voorgelegd worden aan het College van Deskundigen.</p>	<p>Administratieve audit of de bewonersenquête volgens de aangegeven frequentie wordt gehouden of is ingepland.</p> <p>Administratieve audit van de inhoud van de bewonersenquête en van de acties naar aanleiding van de bewonersenquête criteria b</p>	Minor
6.5. 7.6	<p>Registraties</p> <p>Registratie van de resultaten van de bewonersenquêtes en (indien vereist) ondernomen acties op basis van de bewonersenquêtes voor zwerfafval en hondenpoep.</p>	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

6.5.8 Belijning van sportvelden

Voor belijning van sportvelden geldt:

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6.5. 8.1	<p>Belijningmiddelen</p> <p>Belijning is alleen toegestaan met behulp van kalk of belijningmiddelen op basis van een wateroplosbare polyvinylacetaat/co-polymeer-emulsie of op basis van titanium dioxide</p> <p>Het is niet toegestaan om toevoegingen te gebruiken die zijn gericht op het remmen van groei of het doden van planten.</p>	Administratieve audit van de beschreven eis. Certificaathouder toont dit aan door aankoopfacturen en productspecificaties (eventueel etiketten op de verpakking) van gebruikte belijningmaterialen te laten zien.	Major
6.5. 8.2	<p>Registraties</p> <p>Inkoop, voorraad van kalk of belijningmiddelen dient per locatie maandelijks geregistreerd en geactualiseerd te worden met volledige naam middel, en samenstelling). Aankoopfacturen en productspecificaties zijn beschikbaar.</p>	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

6.5.9 Natuur

Voor groen gelden de volgende criteria met betrekking tot de stimulatie van natuur:

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
<p>6.5.9.1</p>	<p>Terreininventarisatie</p> <p>a. <u>Terreinen met hoofd- en nevenfunctie natuur:</u> De certificaathouder beschikt over een basisinventarisatie (nulmeting) van maximaal 3 jaar oud waaruit de stand van zaken qua soorten, natuurwaarden en/of biodiversiteit blijkt van het te certificeren terrein. Daarnaast blijkt uit regelmatige monitoringen of de uitgangssituatie (basisinventarisatie) zich gehandhaafd dan wel positief of negatief ontwikkelt.</p> <p>De inventarisaties zijn uitgevoerd volgens voor de soortgroepen gangbare methodieken zoals gehanteerd door de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) zoals Vlinderstichting, Floron en Sovon en voor zover beschikbaar de protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). Zie: http://www.gegevensautoriteitnatuur.nl/pages/overzicht-vastgestelde-protocollen.aspx</p> <p>Voor deze inventarisaties zijn deskundigen¹ ingezet die voldoen aan de criteria zoals gedefinieerd door het ministerie Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) ten behoeve van het werken met de Flora- en faunawet. Zie www.drloket.nl</p> <p>Bij de inventarisaties gaat het om inventarisatie van alle inheemse soorten waar door de overheden, de certificaathouder of andere partijen doelen voor zijn vastgesteld. Dit zijn minimaal de vaste rust- en verblijfplaatsen van rode lijst en wettelijk beschermde soorten.</p> <p>b. <u>Terreinen zonder natuurfunctie:</u> Terreinen of terreinonderdelen zonder natuurfunctie kunnen buiten de terreininventarisatie en het natuurplan (zie 6.5.9.2) worden gehouden indien op deze terreinen geen beschermde soorten aanwezig of te verwachten zijn die door reguliere activiteiten worden verstoord, verontrust of gedood. Dit op voorwaarde dat een (eigen) analyse is uitgevoerd waarin dit wordt onderbouwd op basis van locatie, terreintype, inrichting, gebruik en beheer. Deze analyse moet door een deskundige¹ worden gevalideerd en elke 3 jaar worden geactualiseerd.</p>	<p>a. <u>Terreinen met hoofd- en nevenfunctie natuur:</u> Administratieve audit of er een nulmeting is uitgevoerd.</p> <p>Administratieve audit of de inventarisaties zijn uitgevoerd door aantoonbaar gekwalificeerde deskundigen¹ en conform voor de aanwezige soorten geldende methodieken.</p> <p>Administratieve audit of inventarisaties inzicht geven in de actuele stand van zaken (rapporten, lijsten, kaarten, databases). Er dient minimaal een nulmeting aanwezig te zijn bij de eerste audit. Bij volgende audit's dienen vervolgmetingen te zijn uitgevoerd voor zover dit voor de doelsoorten uit het natuurplan noodzakelijk is.</p> <p>Natura 2000 terreinen voldoen aan deze eisen indien een door de overheid/provincie goedgekeurd beheerplan is opgesteld.</p> <p><i>* Sommige inventarisaties zijn seizoengebonden en kunnen daardoor niet altijd binnen 6 maanden worden geleverd. In dergelijke gevallen gaat het om 6 maanden na de eerste mogelijkheid.</i></p> <p>b. <u>Terreinen zonder natuurfunctie:</u> Administratieve audit op de aanwezigheid van een (eigen) analyse van de terreinen die buiten de inventarisaties en het natuurplan worden gehouden (gevalideerd door een gekwalificeerde deskundige¹).</p>	<p>Minor</p>

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>Voor de overige terreinen gelden de eisen onder a.</p> <p>¹ Onder een deskundige wordt verstaan: 'Een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie'. De ervaring en kennis is opgedaan doordat de deskundige:</p> <ul style="list-style-type: none"> - op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of - op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of - als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of - zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of - zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of - bescherming. - Hieronder vallen ook vrijwilligers die aantoonbaar in opdracht werken van een natuurorganisatie die aangesloten is bij de Stichting Veld Onderzoek Flora en Fauna (VOFF) (10 samenwerkende particuliere gegevensbeherende natuurorganisaties, de PGO's). 	<p>Voor de overige terreinen gelden de beoordelingsrichtlijnen onder a.</p>	
<p>6.5. 9.2</p>	<p>Natuurplan De certificaathouder beschikt over een geldend en actueel 'natuurplan' van maximaal 6 jaar oud voor het te certificeren terreinen met als hoofd- en nevenfunctie natuur en voor de terreinen zonder natuurfunctie waar op basis van de eigen analyse beschermde en bedreigde soorten zijn te verwachten (zie 6.5.9.1).</p>	<p>Administratieve audit of het natuurplan aanwezig is en conform de eisen is opgesteld. Nagaan of de genoemde onderdelen zijn opgenomen in het plan, zie checklist.</p>	<p>Minor</p>

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>Dit natuurplan bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een overzicht van de voorkomende soorten, natuurwaarden en/of biodiversiteit afgezet tegen de ontwikkeling op regionale schaal (hoe doen de aanwezige soorten het). Het gaat minimaal om vaste rust- en verblijfplaatsen van aanwezige inheemse bedreigde (Rode Lijsten) en beschermde (Flora- en faunawet) flora en fauna. Onder natuurwaarde wordt verstaan de waarde die een gebied heeft vanuit het perspectief van natuurbescherming. Naast aanwezige soorten flora en fauna zijn dit specifieke kenmerken van het landschap en de geomorfologie van een gebied waardoor er bijzondere (combinaties van) planten- en diersoorten (kunnen) gedijen. Onder biodiversiteit wordt verstaan het aantal verschillende soorten en hun omvang in een bepaald gebied. • De visie op en de doelstellingen voor het in stand houden en/of versterken de voorkomende en/of het ontwikkelen van gewenste soorten, natuurwaarden en/of biodiversiteit. De certificaathouder is verplicht om minimaal de aanwezige soorten, waarden en/of biodiversiteit (de aanwezige natuurlijke vegetatie of cultuurvegetatie inclusief bijbehorende fauna) in stand te houden en waar mogelijk verder te ontwikkelen. • Een kaart van het te certificeren terrein met de gebieden (locaties van vaste rust- en verblijfplaatsen) waar de aangetroffen soorten en natuurwaarden voorkomen en de relaties met andere gebieden of terreinen die onmisbaar zijn voor de instandhouding van de aanwezige soorten en natuurwaarden en/of die noodzakelijk zijn om de beoogde doelen te bereiken. • Richtlijnen, beleidsregels en activiteiten die noodzakelijk zijn om de beoogde doelen te bereiken inclusief een meerjarenplanning en financiering en maatregelen waarmee het omgaan met activiteiten die strijdig zijn met de doelen of schade aanrichten worden geregeld. Bij de beleidsregels hoort ook de mogelijkheden voor in te zetten gedragscodes • Ecologische werkprotocollen of plan van aanpak waarmee het zorgvuldig handelen (artikel 2 Flora- en faunawet) wordt ingevuld. NB. Werkprotocollen maken soms deel uit van een gedragscode. • De wijze waarop de ontwikkelingen worden gevolgd: welke soorten, methoden, deskundigheden en frequenties worden gemonitord. • De afstemming met andere belangen zodat duidelijk wordt hoe de bescherming van soorten, natuurwaarden en biodiversiteit wordt gewogen ten opzichte van ruimtelijke ontwikkelingen, recreatie (evenementen) en andere belangen. Denk hierbij aan preventieve, 	<p>Nagaan of het natuurplan minimaal inzicht geeft in de aanwezige inheemse, bedreigde (Rode Lijst) en beschermde soorten (Flora- en faunawet) en de maatregelen die nodig zijn om deze soorten en hun leefgebieden lokaal in stand te houden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aanwezigheid van een uitgeschreven of in beeldmateriaal verbeelde visie en doelstelling op papier. Jaarlijks te toetsen. 2. Formulering van activiteiten die aansluiten bij de doelstelling, inclusief frequenties en type monitoring per soort. 3. Aangetoond kan worden dat de maatregelen om de doelen te behalen gerealiseerd zijn of dat daartoe inspanningen zijn verricht. 4. Aangetoond kan worden dat na een (nieuwe) monitoring resultaten zijn geboekt met betrekking tot de doelstelling. Toetsen op basis van onder 2 genoemde frequenties; minimaal elke 3 jaar toetsen. (Soortgegevens mogen voor de Flora- en faunawet voor de zwaar beschermde soorten maximaal 3 jaar oud zijn). 5. Dat er bij tegenvallende resultaten bij punt 4 er aanvullende activiteiten zijn geformuleerd om de doelstelling alsnog te halen. Indien dit niet mogelijk is (soms is er een achteruitgang door landelijke of zelfs internationale oorzaken) maatregelen zijn genomen om verdere negatieve ontwikkeling te voorkomen. <p>Een fysieke audit (steekproef) op locatie om te zien of de maatregelen zijn uitgevoerd en de leefgebieden/biotopen voor de na te streven soorten aanwezig zijn.</p> <p>Duidelijk moet worden of de certificaathouder actief met het plan bezig is en negatieve ontwikkelingen voorkomt.</p> <p>Natura 2000 terreinen voldoen aan deze eisen indien een door de overheid/provincie goedgekeurd beheerplan is opgesteld.</p>	

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	mitigerende en compenserende maatregelen. Bijlage VI bevat een checklist voor het opstellen van een natuurplan.		
6.5.9.3	Registraties Een rapportage van de nulmeting (eigen analyse en/of terreininventarisaties) en aanvullende inventarisaties en het natuurplan moet bij de registratie aanwezig zijn. Registratie van de ingezette deskundigen (met minimaal naam deskundige, aantoonbare ervaring, uitgevoerde werkzaamheden per terrein en datum).	Administratieve audit op aanwezigheid registraties en invullen conform de richtlijnen.	Minor

6.5.10 Inrichtingsmateriaal

De volgende criteria gelden voor de inkoop van het inrichtingsmateriaal (en niet voor het inzetten van eigen inrichtingsmateriaal):

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6.5.10.1	Plantmateriaal Bij inkoop plantmateriaal dient tenminste 75% van het budget voor plantmateriaal te worden besteed aan plantmateriaal geproduceerd volgens de gewasbeschermings- en bemestingseisen uit het certificatieschema Milieukeur Plantaardige Producten uit de open teelt of de eisen van EKO	Administratieve audit van de gestelde criteria voor (her)inrichting van groen met gebruik van gespecificeerde facturen en/of certificaten en daarvan afgeleide lijsten. Voor deze lijsten bestaan twee mogelijkheden: a. Een lijst van het te gebruiken plantmateriaal met een opgave van de planten die voldoen aan de gestelde eisen. Voor meststoffen (N en P2O5) en gewasbeschermingsmiddelen dient een gedetailleerde registratie van het gebruik beschikbaar te zijn en tevens berekeningen waaruit blijkt dat het gebruik binnen de hier gestelde normen blijft. b. Een lijst van het te gebruiken plantmateriaal met een opgave van de planten die voldoen aan de gestelde eisen, inclusief een certificaat of ander document dat is afgegeven en ondertekend door een	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
		onafhankelijke derde, waarmee wordt aangetoond welk percentage van het te gebruiken plantmateriaal voldoet aan de gestelde eisen. Plantmateriaal met een certificaat van Milieukeur of EKO, voldoet in elk geval aan de gestelde eisen.	
6.5. 10.2	<p>Hout</p> <p>Voor de inkoop van hout, gebruikt voor boompalen, beschoeiingen en afrasteringen (inclusief hout in de grond) gelden de volgende criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chemische verduurzaming is niet toegestaan. Dat geldt onder andere voor verduurzaming met op koperverbindingen gebaseerde methodieken. • Let op: het is wettelijk verboden met arseenverbindingen behandeld hout in Nederland in te voeren, in Nederland toe te passen, aan een ander ter beschikking te stellen voor toepassing in Nederland of voor handelsdoeleinden voor de Nederlandse markt voorhanden te hebben. • Het hout moet een certificaat hebben dat voldoet aan de criteria van het Timber Procurement Assessment System (TPAS) van VROM. (op de website www.smk.nl staat vermeld welke certificatiesystemen momenteel zijn goedgekeurd). 	<p>Administratieve audit van:</p> <p>Specificatie of andere informatie van de toeleverancier waarin vermeld is met welke verduurzamingsmiddelen het hout is behandeld.</p> <p>Certificaat of andere informatie van de toeleverancier waarin staat dat het hout voldoet aan de criteria van het Timber Procurement Assessment System (TPAS) van VROM.</p>	Major
6.5. 10.3	<p>Kunststoffen</p> <p>Voor de inkoop van straatmeubilair, boompalen en afrasteringen waarvan meer dan 5 % van de massa van het eindproduct uit kunststoffen bestaat, moet van de totale hoeveelheid kunststoffen tenminste 90% (gewichtsprocenten binnen een product) gerecycled materiaal zijn. Voor straatmeubilair is dit post-consumer materiaal. Bij speeltoestellen mag ook pre-consumer materiaal gebruikt worden.</p>	<p>Administratieve audit van facturen en specificaties. Lijst met te leveren producten waarop is aangegeven welke producten voor meer dan 5% uit kunststof bestaan. Van deze laatstgenoemde producten wordt benoemd in welke onderdelen kunststof verwerkt zit en of het post-consumer of pre-consumer materiaal betreft.</p>	Major
6.5. 10.4	<p>Tegels, stoepranden en betonstenen</p> <p>Tenminste 10% van het budget voor de inkoop van tegels, stoepranden en betonstenen dient besteed te zijn aan materialen, die geproduceerd zijn volgens de eisen van Milieukeur voor betonproducten of een gelijkwaardig certificatiesysteem. Het volstaat om via een overall berekening op basis van de totale oppervlakte die wordt (her)ingericht</p>	<p>Administratieve audit aan de hand van facturen en productspecificaties.</p>	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	aan te tonen dat men aan deze 10%-norm voldoet.		
6.5.10.5	Zink Indien zink wordt toegepast in of boven oppervlaktewater dan wel binnen 1 m van de insteek, moet worden aangetoond dat niet uitloogbaar zink is toegepast.	Administratieve audit aan de hand van facturen en productspecificaties.	Major
6.5.10.6	Registraties Registratie van ingekochte producten en noodzakelijke specificaties	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

6.5.11 Brandstoffen en smeermiddelen

Voor de certificaathouders gelden de volgende eisen (niet voor de ingehuurde bedrijven):

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6.5.11.1	Calamiteitenprocedure Voor tractie in het beheer van groen en verhardingen geldt dat een procedure aanwezig moet zijn voor calamiteiten op het gebied van lekkages van brandstoffen en smeermiddelen waarmee de milieubelasting als gevolg van lekkages kan worden beperkt. Deze procedure moet bekend zijn bij personeel en externen die belast zijn met werkzaamheden waarbij deze calamiteiten zich kunnen voordoen. Bij de uitbesteding van dergelijke werkzaamheden moet in de voorwaarden zijn opgenomen dat de calamiteitenprocedures door de uitvoerder moeten worden nageleefd.	Administratieve audit of de calamiteitenprocedure aanwezig is en conform de eis is opgesteld. Certificaathouder moet kunnen aantonen dat de inhoud bekend is bij personeel en betrokken externen.	Minor
6.5.11.2	Brandstoffen Voor alle twee- en viertaktbenzinemotoren tot een vermogen van 10 kW worden Alkylaatbrandstoffen gebruikt.	Administratieve audit van de gestelde criteria aan de hand van inkoopfacturen en specificaties.	Major
6.5.11.3	Smeermiddelen (smeeroliën en vetten) Smeeroliën, (hydrauliek)oliën en vetten zijn eenvoudig biologische afbreekbaarheid en niet-toxisch volgens de hieronder gedefinieerde klasse II criteria a) de ultieme biologische afbreekbaarheid groter is dan 60% volgens	Administratieve audit van een opgave van de te gebruiken oliën met merk- en typenaam en de hoeveelheid die wordt toegepast bij uitvoering van de opdracht en eventuele keurmerken.	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>OESO 301 B, C, D, F of groter dan 70% volgens OESO 301 A en E, of wanneer de primaire biologische afbreekbaarheid groter is dan 90% volgens CEC-L-33-A-93.</p> <p>b) de acute aquatische toxiciteit (EC/LC50) groter is dan 100 mg/l, volgens zowel OECD 2.01 als OECD 2.02.</p> <p>c) Indien R-zinnen van toepassing zijn (vermeld op productveiligheidsblad) dan mag het product niet één, meerdere of combinaties van de volgende R-zinnen bevatten volgens EG-richtlijn 1999/45 EG: R39, R40, R42, R43, R45, R46, R48, R49, R60, R61, R62, R63, R64 en R68</p> <p>Producten die in het bezit zijn van de 'Zweedse Standaard SS155434 of SS155470 Klasse A, B of C', 'de NF Environnement Mark Blauwer Engel RAL-UZ 79 of RAL-UZ 64', 'De Witte Zwaan (NS/ Nordic Swan 4.4)' of 'Europees Ecolabel' voldoen in ieder geval aan de eisen van de hier gedefinieerde klasse II.</p> <p>Actuele lijsten met middelen zijn te vinden op Europees Ecolabel (www.ecolabel.com), Nordic Swan (www.svanen.ne/nl), Swedish Standard (www.sp.se/km/grease en www.sp.se/km/hydraul), Blaue Engel (www.blauer-engel.de)</p>		
<p>6.5. 11.4</p>	<p>Reinigingsproducten Reinigingsproducten voor machines en motoren moeten biologisch afbreekbaar zijn.</p>	<p>Administratieve audit van de gestelde criteria aan de hand van inkoopfacturen en specificaties.</p>	<p>Major</p>
<p>6.5. 11.5</p>	<p>Tractie- en machineplan Ten behoeve van de tractie en de machines moet de certificaathouder een tractie- en machineplan opstellen. Dit plan bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De tractielogistiek met hierin aangegeven de bezetting en de draaiuren. - De te gebruiken brandstoffen, smeermiddelen en oliën voor de diverse tractiemiddelen, machines en gemotoriseerde gereedschappen. - Methoden van reiniging van machines en motoren. - Een plan voor de afvoer en verwerking van opgevangen reinigingsmiddelen en afgewerkte olie. 	<p>Administratieve audit of een tractie- en machineplan aanwezig is en conform de eisen is opgesteld.</p>	<p>Minor</p>

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
6.5. 11.6	Registraties Registratie van afhandelen van calamiteiten volgens het calamiteitenplan; Registratie van inkoop en voorraad van brandstoffen voor twee- en viertaktbenzinemotoren, van smeermiddelen en reinigingsmiddelen. Specificaties van genoemde brandstoffen te smeermiddelen en reinigingsmiddelen zijn aanwezig.	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

